

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ที่มาและความสำคัญของปัญหา

ปัจจุบันผู้บริโภคเริ่มตระหนักถึงอันตรายจากการบริโภคเนื้อแดง (Red meat) เช่น เนื้อวัว เนื้อหมู เนื้อแกะ ไม่ว่าจะในด้านโภชนาการที่มีโทษต่อร่างกายในระยะยาว เช่น เนื้อมีไขมันสูง ด้านความเสี่ยงต่อสุขภาพที่เกิดจากโรคระบาดต่างๆ เช่น โรควัวบ้า (Mad cow disease) และความเสี่ยงจากสารเคมีหรือฮอร์โมนตกค้าง เช่น สารเร่งเนื้อแดง ดังนั้นจึงเป็นการเปิดโอกาสให้เนื้อสัตว์อื่นๆ ที่เคยถูกมองว่าเป็นสัตว์ป่า เช่น จระเข้ ตะกวด นกกระจอกเทศ จิงโจ้ กลายเป็นเนื้อทางเลือก ด้วยเหตุผลที่ว่า มีคุณค่าทางโภชนาการสูงกว่าเนื้อแดงที่บริโภคกันอยู่ทั่วไป และปลอดภัยจากสารเคมีตกค้าง¹

เนื้อจระเข้เป็นเนื้อขาว ไม่มีกลิ่นสาบ เนื่องจากจระเข้ที่นำมาฆ่าเป็นจระเข้เลี้ยงที่อายุ 3-4 ปี ซึ่งเป็นช่วงที่จระเข้ยังไม่มีฮอร์โมนเพศ² คุณค่าทางโภชนาการของเนื้อจระเข้ ถูกบันทึกไว้ในประวัติศาสตร์จีนกว่า 2,000 ปีมาแล้วว่า เนื้อจระเข้มีคุณสมบัติทางยา เป็นอาหารบำรุงกำลังช่วยปรับสมดุลของร่างกาย ทำให้กลไกการทำงานของร่างกายดีขึ้น ช่วยให้สุขภาพแข็งแรงและช่วยสร้างภูมิคุ้มกันต่อโรคภัยไข้เจ็บได้ การบริโภคเนื้อจระเข้ เครื่องใน และเลือด สามารถรักษาโรคมะเร็ง³ และความดันโลหิตสูง⁴ ในตำรายาแผนโบราณ ตำรับหมอพร (กรมหลวงชุมพรเขตอุดมศักดิ์) ใช้เนื้อจระเข้เป็นส่วนประกอบเข้ากับตัวยาสมุนไพรเพื่อใช้รักษาโรคหอบหืด⁴

จากการศึกษาคุณค่าทางอาหารของเนื้อจระเข้ ซึ่งเปรียบเทียบกับเนื้อสัตว์อื่น ๆ ที่นิยมบริโภค สามารถสรุปได้ตามตารางที่ 1.1

¹ [ออนไลน์] <http://www.manager.co.th> (5 พฤษภาคม 2548)

² “จระเข้: สัตว์เศรษฐกิจไทยยุคใหม่”, *วารสาร We-Klub* 22 (2545) : 4

³ [ออนไลน์] http://www.ventuna.com/product_crocodile.htm (25 มกราคม 2545)

⁴ [ออนไลน์] <http://www.geocities.com/thaimedicine.htm> (5 พฤษภาคม 2548)

ตารางที่ 1.1 เปรียบเทียบข้อมูลโภชนาการของเนื้อสัตว์ต่างๆ⁵

รายการ	โปรตีน (%)	ไขมัน (กรัม/100 กรัม)	พลังงาน (กิโลแคลอรี/ 100 กรัม)
เนื้อจระเข้	21.1	1.9	436
ขาแกะ	22.8	22.0	469
เนื้อสันอกวัว	19.3	16.0	921
หน้าอกไก่	20.2	10.2	720
เนื้อหมู	20.8	18.5	975

ในประเทศไทย การเพาะเลี้ยงจระเข้ ทั้งในฟาร์มเล็กและฟาร์มใหญ่มีกว่า 100 ฟาร์ม มีจระเข้รวมกันทั้งหมดประมาณ 200,000 ตัว⁶ ผลิตภัณฑ์หลัก คือ หนังจระเข้ เพื่อทำกระเป๋าหรือเครื่องประดับอื่น ๆ ส่วนเนื้อจระเข้ ยังไม่มีใครทำเพื่อการบริโภคอย่างจริงจัง ในฟาร์มใหญ่ ๆ มักนำไปตากแห้ง ส่วนฟาร์มเล็ก การนำเนื้อจระเข้ไปตากมีต้นทุนสูง โดยมากมักนำเนื้อไปบริโภคเองหรือแจก เพราะไม่สามารถนำเนื้อสดไปขายได้

เนื้อจระเข้ตากแห้งมีราคาปลีกอยู่ระหว่าง 4,000 – 5,000 บาทต่อกิโลกรัม⁷ โดยขายเฉพาะในฟาร์มจระเข้ เน้นกลุ่มนักท่องเที่ยว ต่อมาเริ่มมีเนื้อจระเข้ปลอมเข้ามาตัดราคา ทำให้ยอดขายลดลง อีกทั้งราคาเนื้อจระเข้ตากแห้งแพงมาก การขยายตลาดให้สามารถทดแทนส่วนแบ่งที่ถูกแย่งไปเป็นไปยากมาก⁸ ทางผู้ประกอบการจึงหาทางพัฒนาผลิตภัณฑ์ใหม่ ที่มีต้นทุนต่ำกว่าเนื้อจระเข้ตากแห้ง และมีราคาปลีกถูกกว่าเนื้อจระเข้ตากแห้ง

ดังนั้นบริษัท จระเข้ทองการเกษตร ผู้เพาะเลี้ยงจระเข้เพื่อการค้าแห่งแรกในประเทศไทย⁹ จึงได้ริเริ่มเปิดตัวสินค้าใหม่ คือ เนื้อจระเข้สดแช่แข็ง และเนื้อจระเข้ตุ๋นยาจีนบรรจุกระป๋อง แต่ในปัจจุบันยังมีปัญหาด้านความรู้สึกรสของผู้บริโภค ที่มองว่าจระเข้ไม่ใช่สัตว์เพื่อการบริโภค จระเข้ทองการเกษตรจึงให้บริษัท เวเนเจอร์เทค มาร์เก็ตติ้ง จำกัด เป็นผู้ทำการตลาดและจัดจำหน่าย

⁵ [ออนไลน์] <http://www.sutsad.ac.th/animal/> (22 สิงหาคม 2544)

⁶ “เนื้อจระเข้รุ่งขาย ก.ก. ละพัน”, *กรุงเทพธุรกิจ* (22 สิงหาคม 2544) : 16.

⁷ [ออนไลน์] <http://www.manager.co.th> (5 พฤษภาคม 2548)

⁸ Walter Lee, กรรมการผู้จัดการบริษัท เวเนเจอร์เทค มาร์เก็ตติ้ง จำกัด, สัมภาษณ์, สิงหาคม 2544.

⁹ ได้รับการรับรองจากกรมประมงและจดทะเบียนกับ CITES (Convention on International Trade in Endangered Species of Wild Fauna and Flora) ซึ่งเป็นองค์รณานาชาติที่คุ้มครองพันธุ์พืชและสัตว์ป่า

ทั้งในประเทศและต่างประเทศ ซึ่งในส่วนของประเทศไทยได้เริ่มเปิดตลาดในเดือนสิงหาคมที่ผ่านมา โดยเปิดตัวอย่างเป็นทางการเมื่อวันที่ 20 สิงหาคม 2544 ณ โรงแรมकुสิตธานี กรุงเทพฯ¹⁰ ส่วนในตลาดภูมิภาค บริษัท เวนเจอร์เทค มาร์เก็ตติ้ง เลือกเปิดตลาดในจังหวัดเชียงใหม่เป็นแห่งแรก เนื่องจาก มีสาขาในจังหวัดเชียงใหม่ ที่ดูแลรับผิดชอบตลาดอาหารทะเลแช่แข็ง ทั่วประเทศเหนือ¹¹

ยอดขายเนื้อจระเข้ในอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ ของบริษัท เวนเจอร์เทค มาร์เก็ตติ้ง สาขาเชียงใหม่ ในระยะเวลา 3 ปี หลังจากการเปิดตัวอย่างเป็นทางการ เพิ่มขึ้นในอัตราการเติบโตที่ลดลงในช่วงปีที่สอง โดยปี 2545 ยอดขายเฉลี่ย 500 กิโลกรัมต่อเดือน ปี 2546 มียอดขายเฉลี่ย 900 กิโลกรัมต่อเดือน และปี 2547 มียอดขายเฉลี่ย 1,100 กิโลกรัมต่อเดือน¹²

ด้วยเหตุนี้ ผู้ศึกษาจึงสนใจศึกษา ทักษะ ความรู้ ความเข้าใจ และปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจบริโภคเนื้อจระเข้ ของผู้บริโภคในจังหวัดเชียงใหม่ เพื่อใช้เป็นแนวทางในการวางแผนการตลาดสำหรับผู้ประกอบการ และเพื่อให้เป็นประโยชน์ต่อผู้ที่เกี่ยวข้องและผู้ที่เกี่ยวข้อง

1.2 วัตถุประสงค์ของการศึกษา

เพื่อศึกษาทัศนคติต่อการบริโภคเนื้อจระเข้ของผู้บริโภค ในจังหวัดเชียงใหม่

1.3 ประโยชน์ที่ได้รับ

1.3.1 ทำให้ทราบทัศนคติต่อการบริโภคเนื้อจระเข้ของผู้บริโภค ในจังหวัดเชียงใหม่ เพื่อเป็นประโยชน์ต่อผู้ประกอบการในการวางแผนการตลาด

1.3.2 สามารถนำข้อมูลไปใช้ในการวางแผนการดำเนินงาน สำหรับผู้ที่เกี่ยวข้องและสนใจ ตลอดจนกำหนดเป็นกลยุทธ์ทางธุรกิจ เพื่อสามารถตอบสนองความต้องการของผู้บริโภค ได้อย่างครอบคลุมและทั่วถึง

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright © by Chiang Mai University
All rights reserved

¹⁰ “เนื้อจระเข้รุ่งขาย ก.ก. ละพัน”, : 16.

¹¹ Walter Lee, กรรมการผู้จัดการบริษัท เวนเจอร์เทค มาร์เก็ตติ้ง, สัมภาษณ์, สิงหาคม 2544.

¹² นครินทร์ ศรีคุ้ม ผู้จัดการ บริษัท เวนเจอร์เทค มาร์เก็ตติ้ง สาขาเชียงใหม่, สัมภาษณ์, พฤษภาคม 2548.

1.4 นิยามศัพท์

ทัศนคติ หมายถึง ความรู้ความเข้าใจ ความรู้สึก และพฤติกรรม

ความรู้ความเข้าใจ หมายถึง ความรู้ความเข้าใจของผู้บริโภคเกี่ยวกับเนื้อ
จระเข้

ความรู้สึก หมายถึง การให้ความสำคัญของผู้บริโภคต่อปัจจัยการตลาดที่มี
ผลในการตัดสินใจบริโภคเนื้อจระเข้

พฤติกรรม หมายถึง กระบวนการตัดสินใจและการกระทำของผู้บริโภคที่
เกี่ยวกับการประเมินผล การจัดหา การใช้จ่าย เกี่ยวกับการบริโภคเนื้อจระเข้

เนื้อจระเข้ หมายถึง เนื้อจระเข้สดแช่แข็ง อาหารที่ทำจากเนื้อจระเข้ และเนื้อจระเข้
คั้นชาจิบบรรจุกระป๋อง

ผู้บริโภค หมายถึง ผู้ที่รับประทานอาหารที่ร้านอาหาร ที่บริษัท เวนเจอร์เทคโนโลยี สาขา
เชียงใหม่ ส่งเนื้อจระเข้ให้จำนวน 8 ร้าน ได้แก่ ร้านอาหารเก้าก๊ก ร้านอาหารอ้วนเฮฮาหัวปลา
หม้อไฟ ร้านอาหารเรนฟลอเรสต์ ร้านอาหารสเต็กบ้านไร่ ภัตตาคารหูลลามแป๊ะแปดนิ้ว
ห้องอาหารนางนวล อิมพีเรียลแม่ปิงบาร์เบียร์ และโรงเบียร์ไทย-เยอรมัน ที่ตั้งอยู่ในอำเภอเมือง
จังหวัดเชียงใหม่

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

Copyright© by Chiang Mai University

All rights reserved